

Protokół z dnia 23 listopada 2016r r.
ze spotkania poświęconego wspinaczce skałkowej w rezerwach przyrody

Obecni według załączonej listy.

W dniu 23 listopada 2016 r., w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie odbyło się spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele organizacji zrzeszających ludzi uprawiających wspinaczkę skałkową, Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie. Spotkanie zostało zorganizowane z inicjatywy Polskiego Związku Alpinizmu, którego zamiarem jest wypracowanie wspólnie z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Krakowie zasad uprawiania wspinaczki skałkowej w rezerwach przyrody położonych w województwie małopolskim. Organizatorem spotkania był RDOŚ w Krakowie.

Spotkanie rozpoczął Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie – Pan Rafał Rostecki od przywitania zaproszonych gości i określenia celu spotkania. Następnie Pani Bożena Kotońska – Regionalny Konserwator Przyrody przedstawiła porządek spotkania i poprosiła uczestników o czynny udział w dyskusji.

Na początku Pan dr Miłosz Jodłowski przedstawił regiony wspinaczkowe w Polsce i szczegółowo omówił miejsca uprawiania wspinaczki skałkowej w Małopolsce, wyróżniając spośród nich najistotniejsze położone w rezerwach przyrody tj. rezerwat przyrody Przełom Białki pod Krempachami, Skamieniałe Miasto, Wąwóz Bolechowski i Pazurek. Następnie omówił sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń dla środowiska przyrodniczego ze strony ludzi uprawiających tę dyscyplinę sportu. Wymienił między innymi takie działania jak:

- zakaz wspinaczki zimowej w rezerwach przyrody,
- czasowe wyłączenie z udostępnienia skał, na których gniazdują chronione ptaki,
- obniżenie stanowisk zjazdowych na skałach, na szczytach których znajdują się cenne zespoły roślinne (murawy kserotermiczne, reliktowe laski sosnowe),
- zlikwidowanie dróg wspinaczkowych lub zmiana ich przebiegu w przypadku występowania na ich trasach rzadkich, chronionych i zagrożonych gatunków roślin

Ponadto zaproponował stworzenie systemu informacyjnego i edukacyjnego propagującego wiedzę o walorach przyrodniczych rejonów wspinaczkowych i zasadach uprawiania wspinaczki w poszczególnych miejscach, które będą uwzględniały potrzebę ochrony środowiska przyrodniczego.

Zaproponował do udostępnienia dla wspinaczy skałkowych następujące rezerwy przyrody: Przełom Białki pod Krempachami, Dolina Mnikowska (Mnikowskie Turnie i Turnie Pionierów), Dolinę Raclawki (wybrane skały położone bezpośrednio przy szlakach turystycznych, ustalone na podstawie wizji), Zimny Dół (tylko skały w Labiryncie), Skamieniałe Miasto (próba znalezienia kompromisowych rozwiązań po odmowie udostępnienia przez RDOŚ w Krakowie).

Następnie podał przykłady właściwej współpracy pomiędzy Polskim Związkiem Alpinizmu a Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Katowicach, parkami narodowymi i właścicielami gruntów w zakresie udostępnienia do wspinaczki wybranych miejsc (rezerwat przyrody Góra Zborów, Pochylce w Ojcowskim parku Narodowym, Ostańce Jerzmanowickie, Grzęda Mirowska). W ramach tej współpracy ludzie uprawiający wspinaczkę skałkową wykonywali działania ochronne polegające na usuwaniu ze skał drzew i krzewów powodujących ich przesłonięcie i ocienienie, inwentaryzację roślinności naskalnej, montaż infrastruktury towarzyszącej wspinaczce takiej jak podesty asekuracyjne, toalety przenośne, umocnienie podnóża ściany.

Na zakończenie stwierdził, że z każdym rokiem ilość ludzi uprawiających wspinaczkę jest coraz większa i rozwiązanie kwestii nielegalnej wspinaczki w rezerwach przyrody stała się palącym problemem. PZA dostrzega ten problem i dlatego zamierza opracować i rozpropagować zasady wspinaczki w obszarach przyrodniczo cennych i dążyć do udostępnienia do wspinaczki wybranych obszarów, w tym rezerwatów przyrody i parków narodowych.

Po Panu Jodłowskim głos zabrał Pan Włodzimierz Porębski – dyrektor organizacji Nasze Skały. Stwierdził, że wspinacze zostali zaskoczeni objęciem ochroną rezerwatową niektórych tradycyjnych miejsc wspinaczki skałkowej.

Po wypowiedziach przedstawicieli środowiska wspinaczy skałkowych Pan Michał Mydłowski z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie przedstawił uwarunkowania prawne ochrony rezerwatowej i zasady udostępnienia rezerwatu dla społeczeństwa. Następnie omówił 15 rezerwatów przyrody, w których stwierdzone zostały przypadki nielegalnej wspinaczki (oprócz rezerwatu przyrody Wąwóz Bolechowicki).

Po tej wypowiedzi Pani Bożena Kotońska zaprosiła do dyskusji nad prezentowanymi zagadnieniami dotyczącymi wspinaczki w rezerwach przyrody.

Pan Miłosz Jodłowski stwierdził, że dostępność komunikacyjna miejsc do wspinaczki w istotnym stopniu warunkuje obecność wspinaczy w rezerwacie (rezerwaty położone daleko od szlaków komunikacyjnych są sporadycznie odwiedzane).

Poinformował, że PZA – w ramach projektu WFOŚ dt. uporządkowania ruchu wspinaczkowego w rezerwacie Góra Zborów – planuje wydanie poradnika dt. przyrody skał i ich otoczenia, adresowanego do wspinaczy.

Zaproponował także, aby przed udostępnieniem rezerwatu do wspinaczki wykonać analizę rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń dla środowiska, i na tej podstawie dopuścić lub wykluczyć wspinaczkę w rezerwacie.

Pan Wojciech Buchta stwierdził, w imieniu środowiska Klubu Wysokogórskiego w Krakowie, że chcąc zdobywać góry wysokie, najpierw trzeba nabrać doświadczenia w naturalnej skale, na nizinach. Na sztucznym obiekcie nie da się wykształcić wielu niezbędnych do tego umiejętności. Skoro tych skał jest w naszym otoczeniu mało, zwłaszcza tak spektakularnych i wyjątkowych jak południowa ściana Kramnicy, stąd wola Klubu uregulowania kwestii dostępnych.

Pan Paweł Kozioł zapytał przedstawicieli PZA i organizacji Nasze Skały co obie organizacje zrobiły przez 3 minione lata, aby nielegalna wspinaczka nie odbywała się w rezerwacie przyrody Skamieniałe Miasto, który po burzliwych dyskusjach nie został udostępniony do wspinania się ze względu na zagrożenia dla przedmiotów ochrony – skał piaskowcowych i porastającej je roślinności. Stwierdził, że oba stowarzyszenia pomimo wcześniejszych deklaracji nie były w stanie zapanować nad nielegalnym ruchem wspinaczkowym w tym rezerwacie. Pomimo wykonywania przez Policję patroli w rezerwacie, zjawisko nielegalnej wspinaczki nadal tu występuje.

W odpowiedzi Pan Włodzimierz Porębski poinformował, że PZA i Nasze Skały zamieściły informacje na stronach internetowych przez siebie prowadzonych, na forach internetowych o sytuacji w Skamieniałym Mieście i zakazie wspinaczki w tym rezerwacie przyrody. Przekazywali ją także podczas Krakowskiego Festiwalu Górskiego. Podobną informację podano również o rezerwacie Pazurek, w którym są zamknięte drogi wspinaczkowe.

Pan Wojciech Buchta stwierdził, że jego Stowarzyszenie nie brało udziału w akcji informacyjnej o rezerwacie przyrody Skamieniałe Miasto, a Pan Tomasz Mazur poinformował, że magazyn Góry opublikował przewodnik bulderowy o Skamieniałym

Mieście zaraz po tym jak Regionalny Dyrektoa Ochrony Środowiska w Krakowie odmówił udostępnienia rezerwatu przyrody Skamieniałe Miasto do wspinaczki.

Pan Mateusz Paradowski - przedstawiciel Fundacji Wspinka zaproponował napisanie projektu mającego na celu edukację środowiska ludzi uprawiających wspinaczkę o zasadach postępowania obowiązujących w rezerwach przyrody i zasadach uprawiania wspinaczki w obszarach przyrodniczo cennych. Zaproponował stworzenie bazy danych o obiektach wspinaczkowych. Wyraził obawę, że udostępnienie rezerwatów do wspinaczki bez wcześniejszych działań edukacyjnych obróci się przeciwko wspinaczom. Jego głos poparł Pan Jakub Pełka z RDOŚ w Krakowie i Pan Piotr Dmytrowski z Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego.

Ponadto Pan Piotr Dmytrowski zaproponował, aby w pierwszej kolejności rozpocząć udostępnienie wielu atrakcyjnych obiektów skałkowych położonych poza rezerwatami przyrody. Aktualnie ZPKWM realizuje projekt w ramach którego będą odsłaniane skały położone poza rezerwatami przyrody.

Pan Miłosz Jodłowski zaproponował zorganizowanie szkolenia dla liderów wspinaczki.

Pan Mateusz Paradowski zaznaczył, że wspinacze powinni respektować przepisy prawa bowiem praworządność jest fundamentem społeczeństwa obywatelskiego. Zaproponował przygotowanie wspólnej informacji prasowej o spotkaniu i jego ustaleniach. Jednocześnie stwierdził, że Fundacja Wspinka jest zainteresowana udostępnieniem do wspinaczki rezerwatu przyrody Przełom Białki pod Krempachami.

Pan Miłosz Jodłowski zaproponował RDOŚ w Krakowie przedstawienie informacji o zasadach udostępnienia rezerwatów do wspinaczki na Krakowskim Festiwalu Górskim.

Pan Paweł Kozioł z RDOŚ w Krakowie zaproponował, aby środowisko wspinaczy wystąpiło do RDOŚ w Krakowie z wnioskiem o zorganizowanie wspólnych wizji terenowych w celu wypracowania zasad udostępnienia poszczególnych rezerwatów przyrody.

Pan Miłosz Jodłowski zaproponował złożenie w pierwszej kolejności wniosków o udostępnienie rezerwatów przyrody Przełom Białki pod Krempachami i Pazurek.

Pani Bożena Kotońska poinformowała, że ze spotkania zostanie sporządzony protokół, a informacja o spotkaniu będzie zamieszczona na stronie internetowej RDOS w Krakowie.

Pan Robert Sawa poprosił, aby stowarzyszenia zrzeszające wspinaczy opracowały na podstawie tego spotkania komunikat o tym, że trwają prace nad udostępnieniem niektórych rezerwatów przyrody do wspinaczki, że aktualnie wspinaczka w rezerwach jest niedozwolona. W komunikacie powinna znaleźć się prośba o przestrzeganie aktualnie obowiązującego prawa. Poprosił również o zamieszczenie tego komunikatu we wszystkich kanałach informacyjnych, z których korzystają ludzie uprawiający wspinaczkę skałkową.

Ustalono, iż treść komunikatu zostanie uzgodniona przez strony spotkania.

Na tym protokół zakończono.

Protokołował: Robert Sawa

ROBERT SAWA

Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Krakowie
Regionalny Konserwator Przyrody

Dr Bożena Kotońska